

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000778

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУБіП України № 465 "С" від 25.03.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коновалов Роман Ігорович

2. Roman I. Konovalov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка підприємств та галузей національного господарства

Дата захисту: 08-03-2024

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Міністерство оборони України

Код за ЄДРПОУ: 00034022

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 6, Київ, 03168, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): РСВР 067

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 69, 06.56.21, 06.56.31

Тема дисертації:

1. Державне регулювання розвитку рибного господарства в Україні
2. State regulation of the fisheries development in Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та розробленню науково-практичних пропозицій, спрямованих на удосконалення інструментів, методів, заходів державного регулювання розвитку рибного господарства в Україні. Доведено, що ключовою тенденцією еволюції теоретичної думки в аграрному секторі економіки є удосконалення інструментів державного регулювання рибного господарства з оцінкою наслідків впровадження новітньої системи управління продовольчою безпекою на макро- та мікрорівнях в умовах динамічного бізнес-середовища. Розроблено методичні підходи щодо оцінки об'єктивності впливу заходів, інструментів прямого державного регулювання на розвиток економічної системи в рибальстві і аквакультурі, оскільки державне регулювання дозволяє наблизити Україну до загальноприйнятих світових стандартів здійснення ліцензування рибогосподарської діяльності, забезпечити швидку адаптацію до вимог і положень Національної економічної стратегії на період до 2030 року для

реалізації можливостей доступу до ринків Європейського Союзу. Дослідженням встановлено, що світовий обсяг виробництва риби виріс з 110,7 млн тонн в 1990 р. до 177,8 млн тонн у 2020 р. і перевищив темпи росту світового виробництва м'яса за цей же період. З урахуванням динаміки вітчизняного виробництва риби встановлено, що загальний показник виробництва у всіх секторах рибного промислу скоротився від 86,2 тис. тонн у 2018 р. до 69,8 тис. тонн у 2021 р. або 19 відсотків. Проведені розрахунки підтверджують, що збитки сектору аквакультури внаслідок воєнних дій становлять близько 21,6 млн дол. США або 63 % річної валової вартості реалізації риби у цьому секторі. Збитки рибальства складають 28,9 млн дол. США або 96,7 % річної валової вартості реалізації у цьому секторі. Вивчення та оцінка глобального ринку кормів для риб показує, що вітчизняний ринок лише формується і перебуває на початку свого розвитку, де переважно представлені імпортні продукти, але починають з'являтися і вітчизняні аналоги, які поки не можуть конкурувати з імпортом. З урахуванням внутрішніх і зовнішніх обставин обґрунтовано заходи регулювання розвитку вітчизняного виробництва кормів задля зменшення імпортозалежності. Надано пропозиції до Митного кодексу України, щоб корми для риби, звільнити від оподаткування ввізним митом на період дії воєнного стану. У роботі проведено розрахунок індикаторів розвитку для реалізації базових засад розробленого проекту Комплексної програми розвитку сталої та конкурентоспроможної аквакультури в Україні до 2030 року, строком на 7 років, де загальні видатки становитимуть 3 млрд грн. Розроблено методичні підходи щодо оцінки об'єктивності впливу заходів, інструментів прямого державного регулювання на розвиток економічної системи в рибальстві і аквакультурі, оскільки державне регулювання дозволяє наблизити Україну до загальноприйнятих світових стандартів здійснення ліцензування рибогосподарської діяльності, забезпечити швидку адаптацію до вимог і положень Національної економічної стратегії на період до 2030 року для реалізації можливостей доступу до ринків Європейського Союзу. Запропоновано методичний інструментарій до визначення взаємодії складових комплексу показників, який формує механізм проведення аукціонів і визначення ціни лота водних біоресурсів з впровадженням у практику прозорих елементів розподілу всього загальнодержавного ресурсу шляхом модернізації методів регулювання у рибальстві. Розкрито базові складові здійснення електронних торгів задля укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водоймах, об'єктах, їх частинах, які включають показники: стартова ціна лоту за категоріями, розмір плати за спеціальне використання виду, кількість користувачів, обсяг виловлених водних біоресурсів користувачами, допустимий обсяг вилову, нелімітовані водні біоресурси, кількість знарядь лову. Розроблені заходи регулювання забезпечать умови дотримання економічної конкуренції для промислових рибалок на засадах ресурсозбереження. Проведено попередню оцінку збитків в галузі через розроблений економічний механізм розподілу матеріальних компенсацій рибницьким господарствам і визначення їх розміру. На основі проведених розрахунків, встановлено, що загальна сума збитків в рибному господарстві для рибальства становить 25,4 млн дол. США, а для аквакультури 21,6 млн дол. США або 790,0 млн грн. Запропоновано розподілити кошти від загальної суми у розрізі регіонів: фронтові – ведуться бойові дії, підрахунок збитків наразі не можливий; прифронтові – 80 % або 632,0 млн грн; тиллові – 20 % або 158,0 млн грн. Надано пропозиції щодо удосконалення методичної складової, що призведуть до системних змін й сприятимуть встановленню розміру заподіяних збитків, визначенню за критеріями загальної потужності регіонів й розширенню базових категорій за якими буде розраховуватись розмір матеріальних компенсацій рибницьким господарствам.

2. The dissertation is devoted to substantiating theoretical foundations and developing scientific and practical proposals aimed at the improvement of the tools, methods and measures of state regulation of the fisheries development in Ukraine. Methodological approaches have been developed to access the objectivity of the impact of measures, instruments of direct state regulation on the development of the economic system in fisheries and aquaculture, since state regulation allows Ukraine to approach generally accepted international standards for licensing fisheries activities, to ensure rapid adaptation to the requirements and provisions of the National economic strategy for the period up to 2030 to implement the opportunities for the access to the markets of the European Union. In the study it was found that the global fish production increased from 110,7 million tons in 1990 up to 177,8 million tons in 2020 and exceeded the growth rate of the global meat production over the same period.

Taking into account the dynamics of the domestic fish production, it was found that the total production rate in all fishing sectors decreased from 86,2 thousand tons in 2018 to 69,8 thousand tons in 2021, or 19 percent. The calculations confirm that the losses of the aquaculture sector as a result of military operations amounted to about USD 21,6 million, or 63 % of the annual gross value of fish sales in the sector. Losses of the fisheries make USD 28,9 million, or 96,7 % of the annual gross value of the implementation in this sector. The study and evaluation of the global fish feed market shows that the domestic market is just being formed and is at the beginning of its development, where the imported products are mainly represented, but domestic analogues are also beginning to appear, which cannot yet compete with imports. Taking into account internal and external circumstances, the measures to regulate the development of the fish feed production to reduce import dependence are justified. The proposals were submitted to the Customs Code of Ukraine to exempt fish feed from import duty for the martial law period. In the paper, the development indicators for the implementation of the basic principles of the developed project of a comprehensive program for the development of the sustainable and competitive aquaculture in Ukraine until 2030, for the period of 7 years, where total costs will amount to UAH 3 billion. Methodological tools for determining the interaction of the components as a set of indicators are proposed, which forms the mechanism for conducting the auctions and determining the prices of a lot of the aquatic bioresources with the introduction into practice of the transparent elements of distribution of the entire national resource by modernizing the regulatory methods in fishing. The basic components of electronic bidding for concluding the contracts for the right of special use of the aquatic bioresources in fisheries reservoirs, objects, their parts are disclosed, which includes the following indicators: starting price of the lot by the category, payment amount for special use of the species, number of users, volume of the caught aquatic bioresources by users, permissible volume of catch, unlimited aquatic bioresources, number of fishing tools. The developed regulatory measures will ensure the conditions for compliance with economic competition for commercial fishermen based on the resource's conservation. A preliminary assessment of losses in the industry was carried out through the developed economic mechanism for distributing material compensation to fish farms and determining their size. Based on the calculations made, it was established that the total amount of losses in the fisheries sector for fishing is USD 25,4 million, and for aquaculture - USD 21,6 million or UAH 790,0 million. It is proposed to distribute funds from the total amount by the regions as follows: front-line-fighting is underway, damage calculation is not yet possible; near-front zone - 80 % or UAH 632,0 million; rear - 20 % or UAH 158,0 million. The proposals for improving the methodological component are presented, which will lead to systematic changes and contribute to determining the amount of damage caused, determining the criteria for the total capacity of regions and expanding the basic categories for which the amount of material compensation to fish farms will be calculated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Hnatenko I., Babiy L., Chorna O., Konovalov R. Food security management in a dynamic business environment. *Ukrainian Journal of Applied Economics*. 2020. Vol. 5. № 4. P. 395–402.
- Коновалов Р. І. Методи та важелі державного регулювання розвитку рибного господарства в умовах надзвичайних викликів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 3 (31). С. 58–68.
- Шарило Ю., Вдовенко Н., Боярчук С., Герасимчук В., Коновалов Р. Інструментарій регулювання ринку кормів у контексті забезпечення конкурентоспроможності та розвитку сільських територій. *Економічний аналіз*. 2022. Т. 32. № 2. С. 216–227.
- Коновалов Р. І. Регулювання діяльності сектору аквакультури шляхом впровадження ліцензування у системі вибору напрямку аграрної й економічної галузевої політики. *Цифрова економіка та економічна*

безпека. 2022. Вип. 3 (03). С. 91–95.

- Матіїв І. Л., Коновалов Р. І. Прикладні рішення регулювання розвитку рибного господарства на засадах ресурсозбереження в аспекті викликів для національної й економічної безпеки України. Економіка і управління бізнесом. 2023. Т. 14. № 1. С. 76–89.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення інструментів, методів, заходів державного регулювання розвитку рибного господарства в Україні

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102110; 0122U001643; 0123U101944

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Наталія Михайлівна
2. Nataliia M. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каліна Ірина Іванівна
2. Iryna I. Kalina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пойда-Носик Ніна Никифорівна

2. Nina N. Poida-Nosyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Вадим Анатолійович

2. Vadym A. Tkachuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Лариса Анатоліївна

2. Larysa A. Oliinyk

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Негода Юлія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Негода Юлія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна